

FRIVILLIGHETNORGE

Kulturdepartementet (KUD)
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Att: Lars Audun Granly

5. mars 2015

HØRINGSSVAR – FRIVILLIGHETSERKLÆRINGEN – ERKLÆRING FOR SAMSPILL MELLOM REGJERINGEN OG FRIVILLIG SEKTOR

Vi viser til brev fra Kulturdepartementet datert 5. desember 2014. Frivillighet Norge har følgende kommentarer og innspill til utkastet til Frivillighetserklæring.

Generell kommentar

For at den høye deltakelsen i frivillig sektor skal føres videre og organisasjonene skal fortsette å fylle sine funksjoner i demokratiet og velferdssamfunnet, må det offentlige bidra med rammevilkår som fremmer frivilligheten. Det handler om forenkling/mindre byråkrati, ulike former for tilrettelegging og offentlige tilskudd. Frivillighet Norge er glad for at regjeringen har lagt fram utkast til en Frivillighetserklæring, som beskriver regjeringens intensjoner for samspillet mellom staten og de frivillige organisasjonene, for å sikre frivilligheten gode rammevilkår og mulighet til å utvikle seg i tråd med sin egenart. Erklæringer om samspill mellom frivillig- og offentlig sektor er utviklet i en rekke land, som oftest i form av samarbeidsavtaler mellom frivilligheten og det offentlige. De bidrar til forutsigbarhet for frivilligheten og er et godt fundament for utvikling av frivillighetspolitikk.

Frivillighetserklæringen må sees i sammenheng med både Samarbeidsavtale om leveranser av helse- og sosialtjenester mellom regjeringen og Virke, Frivillighet Norge, Ideelt Nettverk og KS Bedrift, og Samarbeidsplattformen mellom KS og Frivillighet Norge. Det må være et mål at det utvikles ett overordnet dokument som uttrykker hvilke prinsipper som skal gjelde for det offentliges samhandling og dialog med frivillig sektor på alle områder. Frivillighet Norge ser derfor på Frivillighetserklæringen som første steg på veien mot en overordnet og forpliktende overenskomst mellom hele offentlig sektor og frivilligheten.

Frivillighet Norge er glad for at regjeringen tydelig uttrykker at koordineringsansvaret for frivillighetspolitikken i staten er plassert ett sted: i Kulturdepartementet. Departementet må være regjeringens ekspert på frivillighet som sådan, og sørge for styrket kunnskap og samhandling på tvers av departementene med sikte på å stimulere til vekst i frivilligheten. For å få gjennomført en helhetlig frivillighetspolitikk er det viktig med en aktiv pådriver for koordinasjon av departementenes praksis, holdninger og fortolkninger.

Ad pkt 1 Grunnlag for samspillet

Frivillighet Norge ber om at følgende føyes til:

1. Som første setning:
Organisasjonsfriheten er nedfelt i menneskerettighetene som en av individenes grunnleggende friheter. Regjeringen legger organisasjonsfriheten til grunn for samspillet med frivillig sektor.

2. Kan plasseres hvor som helst under pkt 1 Grunnlag for samspillet:
Regjeringen anerkjenner at frivilligheten er en hjørnestein i et levende demokrati og et velfungerende velferds-samfunn i kraft av å fylle følgende viktige funksjoner i samfunnet:

- ***Demokratiskole for barn, unge og voksne***
- ***"Vaktbikkje" som protesterer mot urett og verner verdier***
- ***Påvirkningskanal som skaper holdninger og endringer i samfunnet***
- ***Arena for formell og uformell læring***
- ***Møteplass som bidrar til bygging av sosial kapital***
- ***Bidrar i beredskapen***
- ***Bidrar i velferdsproduksjonen***

3. Legges til avslutningsvis i andre avsnitt:
Regjeringen vil derfor stimulere frivilligheten gjennom å legge til rette for at den får arbeide med de oppgavene og for de målene som den selv prioriterer som viktige.

Regjeringen anerkjenner at når frivilligheten arbeider med de formål den selv prioriterer og lykkes i å nå sine mål, har det en rekke positive tilleggs effekter for samfunnet, som for eksempel styrking av folkehelsen, kriminalitetsforebygging, inkludering, økt demokrati- og arbeidslinsdeltakelse. Regjeringen anser derfor at styrking av et bredt spekter av frivillige organisasjoner har en positiv effekt også på den generelle samfunnsutviklingen.

4. Legges til i femte avsnitt:
Regjeringen anerkjenner at (...) frivillige organisasjoner styrker demokratiet på lokalt og nasjonalt plan og ved brobyggende engasjement for internasjonale problemstillinger. Det må legges til rette for frivillighetens deltakelse i politiske prosesser.

5. Legges til avslutningsvis i sjetten avsnitt:
Regjeringen anerkjenner at en mangfoldig frivillighet er en forutsetning for den høye deltakelsen vi har i frivillig sektor i Norge, og at en mangfoldig frivillighet derfor er en verdi i seg selv.

Ad pkt 2 Rammeverk for samspillet

Frivillighet Norge ber om at følgende føyes til:

MEDVIRKNING

1. Første avsnitt, første setning gis en tilføyelse slik at den lyder:
Regjeringen vil legge til rette for medvirkning fra frivillig sektor i politiske prosesser som berører ulike frivillige organisasjoners kjernevirksomhet og hjertesaker, og som berører organisasjonenes rammebetingelser. Organisasjonenes innspill skal reflekteres i den endelige løsningen.
2. Andre avsnitt, første kulepunkt, andre strekpunkt gis en tilføyelse slik at den lyder:
- Å invitere til og lytte til innspill fra frivillig sektor tidlig i politiske prosesser i saker som berører eller har betydning for frivilligheten. Organisasjonenes innspill skal reflekteres i den endelige løsningen.

FORENKLING OG SAMORDNING

1. Andre avsnitt, første kulepunkt gis en tilføyelse slik at det lyder:
Møte organisasjonene med mest mulig ensartet praksis, holdninger og bruk av begreper. Dette innebærer .....
-Sørge for at offentlige myndigheter kjenner og tar i bruk Frivillighetsregisteret og Frivillighetserklæringen,
2. Andre avsnitt, andre kulepunkt gis følgende tilføyelser avslutningsvis:
-Lytt til organisasjonene når nye tilskuddsordninger skal utvikles og eksisterende ordninger skal endres, for å sikre at de blir enkle, stimulerer til mangfold i frivilligheten og at organisasjonenes uavhengighet ivaretas
-Fjerne skjønnspregete vilkår for deltakelse i støtte-, fritaks- og godkjenningsordninger for å forenkle deltakelse i ordningene og styrke organisasjonenes frie stilling
3. Andre avsnitt, tredje kulepunkt gis følgende tilføyelse:
-At alle offentlige myndigheter skal ta Frivillighetsregisteret i bruk for å forenkle sin samhandling med de frivillige organisasjonene. Ikke som et tillegg til allerede eksisterende byråkrati, men som en erstatning som bidrar til forenkling.

Ad pkt 3 Oppfølging av erklæringen

Frivillighet Norge anbefaler at det etter modell fra de siste to årene holdes møter mellom regjeringens medlemmer, KS og Frivillighet Norges styre en gang i året, der de enkelte departementer og KS redegjør for sitt arbeid for å følge opp intensjonserklæringen og Frivillighet Norges styre redegjør for organisasjonenes erfaringer. Målet må være å stimulere til vekst i frivilligheten.

Frivillighet Norge foreslår at Frivillighetserklæringen bør vurderes revidert hvert andre eller tredje år i lyse av de erfaringene som gjøres og den generelle samfunnsutviklingen.

Frivillighet Norge foreslår også at regjeringen vurderer å invitere Stortinget til å drøfte frivillighetspolitikken med utgangspunkt i oppfølgingen av Frivillighetserklæringen minst en gang hver Storingsperiode

Med hilsen

Birgitte Brekke
generalsekretær